

Cynllun Blynyddol yr Awdurdod Cystadleuaeth a Marchnadoedd 2022/23

Ymgynghoriad Cynllun Blynyddol yr Awdurdod Cystadleuaeth a Marchnadoedd 2022/23

Cyflwynwyd i Senedd Cymru, y Senedd,
Senedd yr Alban a Chynulliad Gogledd
Iwerddon yn unol â pharagraff 13(2) Atodlen 4
Deddf Menter a Diwygio Rheoleiddio 2013 (fel
y'i diwygwyd dan adran 40(3) Deddf
Swyddfa'r Farchnad Fewnol y Deyrnas
Unedig 2020)

© Hawlfraint y Goron 2022

Trwyddedir y cyhoeddiad hwn dan delerau'r Drwydded Llywodraeth Agored v3.0 ac eithrio lle nodir yn wahanol. I weld y drwydded hon, ewch i nationalarchives.gov.uk/doc/open-government-licence/version/3.

Pan fyddwn wedi adnabod unrhyw wybodaeth hawlfraint trydydd parti, bydd rhaid i chi gael caniatâd gan y deiliad hawlfraint dan sylw.

Gallwch weld y cyhoeddiad hwn yn www.gov.uk/official-documents.

Dylid anfon unrhyw ymholiadau yn gysylltiedig â'r cyhoeddiad hwn atom ni i general.enquiries@cma.gov.uk.

ISBN 978-1-5286-3243-0

E02724389 03/22

Argraffwyd ar bapur yn cynnwys o leiaf 75% o gynnwys ffibr wedi'i ailgylchu

Argraffwyd yn y DU gan HH Associates Ltd. ar ran Rheolydd Llyfrfa Ei Mawrhydi

Cynnwys

Tudalen

Rhagair.....	1
1. Cefndir y CMA.....	7
2. Ein prif themâu ar gyfer 2022/23.....	12
3. CMA yn y 2020au	30
4. Adnoddau.....	33

Rhagair

Yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, mae'r CMA wedi derbyn heriau sylweddol yn deillio o'r angen i ymgymryd â nifer fawr o gyfrifoldebau ychwanegol o ganlyniad i ymadawriad y DU o'r Undeb Ewropeaidd (UE), gan ymateb yn gyflym ac effeithiol i ddiogelu prynwyr a chynorthwyo busnesau drwy fynd i'r afael â materion yn codi o bandemig coronafeirws (COVID-19). Rydym wedi lansio'r Unedau Marchnadoedd Digidol dros dro (DMU), wedi sefydlu a lansio Swyddfa'r Farchnad Fewnol (OIM), ac wedi ail-afael yn ein gwaith ar gynllun rheoli cymorthdaliadau y DU yn y dyfodol drwy baratoi i greu Uned Cyngor ar Gymorthdaliadau (SAU), y mae pob un ohonynt yn cyflwyno cyfuniad o rymoedd, swyddogaethau a chyfrifoldebau. Ar yr un pryd, mae'r nifer o achosion uno cwmnïau amlwladol a gwrthymddiried¹ cymhleth, yn aml gyda ffocws digidol, yn parhau i dyfu.

Yn ystod y flwyddyn nesaf, wrth i'r DU barhau i ddod o'r pandemig coronafeirws, bydd hyrwyddo cystadleuaeth yn bwysicach nag erioed o'r blaen. Mae marchnadoedd cystadleuol yn hanfodol i greu'r amodau ar gyfer buddsoddi a thwf hirdymor cynaliadwy yn y DU. Maent yn gyrru arloesedd ac yn gwneud ein heconomi yn fwy cynhyrchiol, gan alluogi busnesau i dyfu ac i brynwyr elwa.

I'r gwrthwyneb, pan mae cystadleuaeth yn wan, mae'r gost yn cael ei hysgwyddo gan brynwyr ar ffurf prisiau uwch a nwyddau a gwasanaethau o ansawdd waelach. Mae hyn yn cynyddu costau byw, ar adeg pan mae'n cynyddu eisoes, a gall effeithio ar yr aelwydydd tlotaf fwyaf. Gyda llai o gyflenwyr i ddewis o'u plith, a llai o arloesedd, mae prynwyr hefyd yn dioddef o lai o ddewis.

Dyna pam y byddwn yn parhau i fod yn uchelgeisiol yn ein cynlluniau, yn cyflawni buddion ar gyfer prynwyr a busnesau ym mhob rhan o'r DU. Byddwn yn gweithio'n ddi-flino i ddiogelu prynwyr rhag ymddygiad annheg gan fusnesau. Byddwn yn ymateb yn gyflym ac yn effeithiol i broblemau sylweddol mewn marchnadoedd, hyrwyddo cystadleuaeth gyda ffocws ar gefnogi llwybr y DU i adferiad a thwf economaidd cynaliadwy yn y dyfodol.

---

¹ Deddfwriaeth sy'n atal busnesau rhag cytuno i gyfyngu cystadleuaeth (er enghraifft drwy osod prisiau neu rannu marchnadoedd), neu'n cam-drin eu grym yn y farchnad drwy ei defnyddio i leihau cystadleuaeth neu amlygu cwsmeriaid;

Mae gan y CMA rôl bwysig i'w chwarae o ran datblygu ffydd a hyder pan mae pobl yn prynu nwyddau a gwasanaethau, a fydd yn hanfodol i'r adferiad economaidd. Byddwn yn parhau i ganolbwyntio ar rymuso cyfraith cystadleuaeth a phrynwyr gydag effaith uchel. Byddwn yn parhau i fod yn effro i'r risg o gydgyllwyno gwrth-gystadleuol, i uno cwmnïau sy'n awyddus i leihau cystadleuaeth ac uchafu ar drallod ariannol busnesau, ac ymdrechion i amlygu prynwyr, busnesau bach a chanolig a microfusnesau.

Yn 2021/22, gwnaethom sicrhau cannoedd o filiynau o bunnoedd mewn ad-daliadau ar gyfer prynwyr a gafodd eu heffeithio gan y pandemig a'r cyfyngiadau cysylltiedig. Byddwn yn parhau i ddatblygu ein portffolio helaeth o achosion diogelu prynwyr i sicrhau bod gan brynwyr ffydd mewn marchnadoedd, ac yn gwybod y bydd eu hawliau yn cael eu cefnogi, pan fyddant yn prynu nwyddau a gwasanaethau. Byddwn yn codi ymwybyddiaeth o arferion camarweiniol posib i ddiogelu prynwyr ac i annog cydymffurfiaeth ymysg busnesau, fel yr ydym yn ei wneud gyda'n hymgyrch 'The Online Rip-off Tip-off' a lansiwyd yn ddiweddar.

Rydym yn gwneud cynnydd da gyda'n portffolio sylweddol o achosion o uno a gwrthymddiried, gan gynnwys y rhai y byddai'r Comisiwn Ewropeaidd wedi ymdrin â nhw yn flaenorol. Er enghraifft, yn ddiweddar bu i ni sicrhau [gwell ymrwymadau](#) gan Google ar ei gynigion i dynnu cwcis trydydd parti a nodweddion eraill o'i borwr Chrome. Rydym wedi dechrau ymchwiliad i'r uno rhwng [Cargotec Corporation](#) a [Konecranes Plc](#) ar y cyd ag awdurdodau eraill, gan gynnwys y Comisiwn Ewropeaidd, yr Adran Gyfiawnder yn yr UDA a Chomisiwn Cystadlaethau a Phrynwyr Awstralia. Byddwn yn ymgymryd â mwy o achosion o'r fath yn ystod y flwyddyn nesaf.

Rydym yn cydnabod pwysigrwydd hanfodol i ymrwymiad y DU i sero net. Byddwn yn parhau i flaenoriaethu achosion i sicrhau nad yw ymarferion busnesau yn rhwystro'r trosglwyddiad i economi carbon isel, gan adeiladu ar waith megis [yr astudiaeth i farchnad y cerbydau trydan](#), yr [ymchwiliad i'r trefniadau arbennig hirdymor o ran cyflenwi manau gwefru](#) a'n [Green Claims Code](#), sy'n rhan o ymgyrch ymwybyddiaeth ehangach ar gyfer busnesau a phrynwyr ynghylch yr honiadau mae busnesau yn eu gwneud mewn perthynas â'u 'nodweddion gwyrdd'. Ar ddechrau 2022, llwyddom i gyflwyno ein cyngor i'r llywodraeth o sut all y trefniadau cystadlaethau a phrynwyr gefnogi'n well nodau sero net a chynaliadwyedd y DU.

Mae'r Uned Marchnadoedd Digidol wedi'i sefydlu dros dro. Pan fydd yn weithredol, bydd yn goruchwyllo trefn reoleiddiol newydd ar gyfer y cwmnïau digidol mwyaf grymus, yn hyrwyddo cystadleuaeth a blaengaredd yn y marchnadoedd hyn ac yn

diogelu prynwyr a busnesau rhag arferion annheg. Yn y cyfamser, byddwn yn parhau i ymgymryd ag achosion yn y cwmpas digidol.

Er y cyfyngiadau a oedd ar waith yn sgil y pandemig, rydym wedi gwneud cynnydd da iawn o ran cyflawni'r nodau sydd wedi'u gosod yn ein Cynllun Blynyddol 2020/21. Rydym yn y broses o aildechrau rhai gweithgareddau, megis arolygiadau ac ymweliadau â safleoedd. Mae'r rhain yn adnoddau pwysig i gefnogi rhan helaeth o'n llwyth achosion.

Rydym yn ymroddedig i barhau â'n gwaith i ddeall yn well y materion sy'n wynebu prynwyr, gan gynnwys pobl fregus; i egluro ein penderfyniadau a sut maent yn helpu prynwyr; a bod yn eiriolwr cryf, mwy amlwg i brynwyr. Drwy ein gwaith dan fenter 2020au y CMA, rydym wedi bod yn ymgysylltu ag ystod ehangach a mwy amrywiol o randdeiliaid nag erioed o'r blaen, gan gynnwys ymgysylltu'n fwy â phrynwyr, busnesau bach, awdurdodau lleol ac elusennau ar draws cenedloedd a rhanbarthau'r DU.

Byddwn yn parhau i ehangu presenoldeb y CMA ar draws cenedloedd a rhanbarthau'r DU er mwyn bod yn agosach at brynwyr a gwella ein dealltwriaeth o'r problemau amlwg mae pobl yn eu hwynebu ledled y DU, a'n gallu i fynd i'r afael â nhw. Byddwn yn ehangu ein presenoldeb cyfredol yng Nghaerdydd, Belfast a Chaeredin; a byddwn yn sefydlu Uned Ficroeconomeg yn Darlington, yn ôl argymhelliad yr adroddiad annibynnol gan John Penrose AS.² Bydd yr Uned hon yn ehangu swyddogaeth ymchwil a gwerthuso economaidd y CMA, yn ysgrifennu'r adroddiad Cyflwr Cystadlaethau blynyddol ac yn gwneud ymchwil i ddiwygiadau i'r ochr gyflenwi er mwyn gwella cynhyrchiant. Rydym hefyd yn agor swyddfa ym Manceinion, a fydd yn gartref i'r Uned Marchnadoedd Digidol newydd.

Byddwn yn parhau i gryfhau ein perthnasoedd gyda phartneriaid ac asiantaethau cenedlaethol a rhyngwladol, yn arwain datblygiadau blaengar o ran polisi cystadlaethau a phrynwyr ar draws y byd. Am y tro cyntaf i reoleiddwyr digidol mewn unrhyw wlad, byddwn yn datblygu mwy o eglurdeb a chysondeb o ran rheoleiddio digidol drwy'r Fforwm Cydweithredol Rheoleiddio Digidol (DRCF). Gan weithio gyda'n cyfatebwyr yn yr Awdurdod Ymddygiad Ariannol, Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth ac Ofcom, byddwn yn galluogi rheoliad cydlynol, dysgedig ac ymatebol o economi ddigidol y DU sy'n gwasanaethu dinasyddion a phrynwyr ac yn atgyfnerthu effaith a sefyllfa fyd-eang y DU.

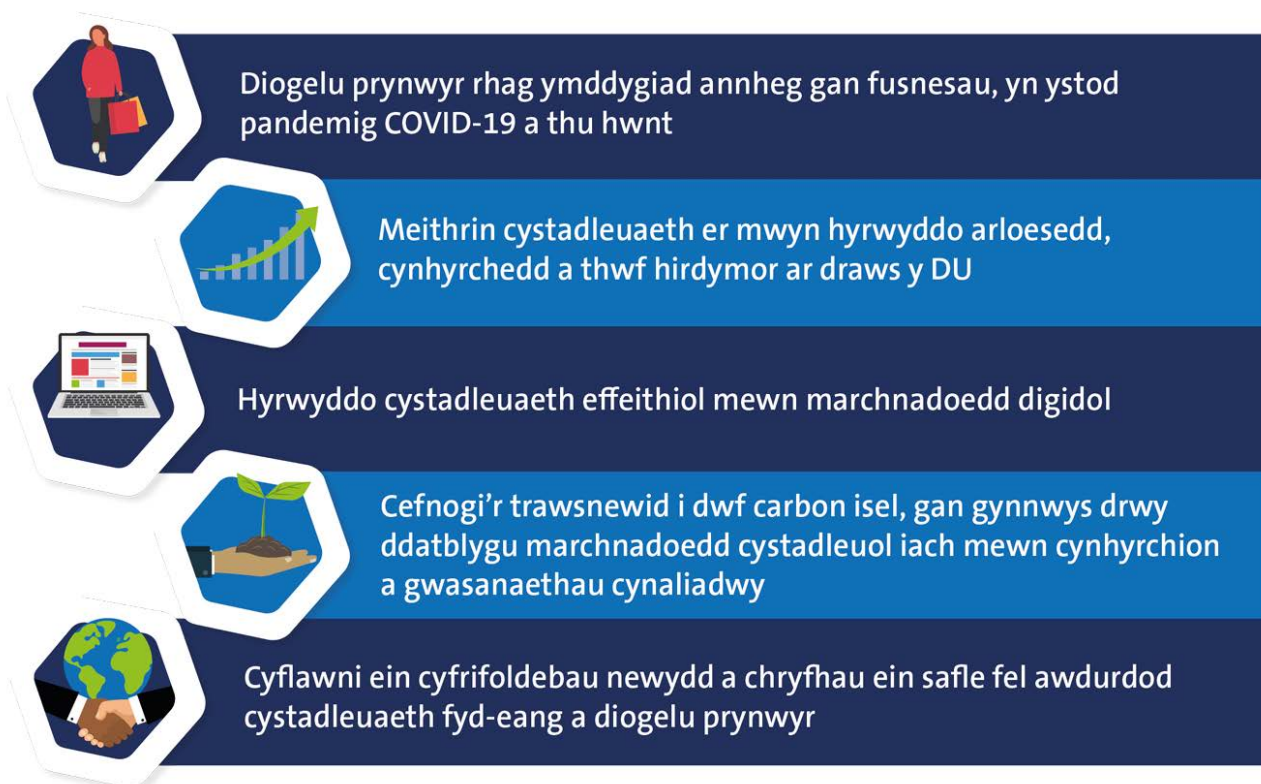
Mae ein gwaith yn mewnosod ein swyddogaethau a'n cyfrifoldebau newydd yn mynd rhagddo. Rydym yn parhau i fod yn effro i'r anawsterau parhaus a wynebir gan

---

² ["Power to the People: stronger consumer choice and competition so markets work for people, not the other way round"](#) John Penrose (Chwefror 2021), tudalen 15.

fusnesau a marchnadoedd, wrth i ni ddod o'r pandemig. Wrth i ni ysgrifennu, mae'r sefyllfa ryngwladol ansefydlog yn atgyfnerthu'r angen i ymateb yn gyflym ac yn hyblyg i ddigwyddiadau annisgwyl. Byddwn yn parhau i fod yn uchelgeisiol o ran ein gwaith i hyrwyddo cystadleuaeth a diogelu prynwyr, gan flaenoriaethu'r meysydd gwaith a fydd yn cyflawni'r effaith fwyaf ar gyfer prynwyr, busnesau a'r economi.

Bydd y CMA yn parhau i gyflawni ei ddyletswydd i hyrwyddo cystadleuaeth a diogelu prynwyr, a helpu busnesau i fynny ar draws y DU, yn ogystal â sefydlu ei swyddogaethau newydd. Rydym yn bwriadu gwneud hynny drwy ganolbwyntio ar y themâu canlynol:

Mae llywodraeth y DU wedi adnabod pecyn o gynigion diwygio deddfwriaethol a meysydd i'w hystyried ymhellach yn ei hymgynghoriad, 'Reforming Competition and Consumer Policy: Driving growth and delivering competitive markets that work for consumers'³. Gyda'i gilydd, mae'r CMA yn credu y byddai'r cynigion hyn yn hyrwyddo marchnadoedd teg, agored a chystadleuol ac yn diogelu buddion prynwyr, yn ogystal â helpu busnesau teg i dyfu, mynd i farchnadoedd newydd, a chystadlu gyda deiliaid mawr.

Mae ein cyflawniadau yn y flwyddyn ddiwethaf a chyflawniad ein cynlluniau pellgyrhaeddol yn y flwyddyn sydd i ddod yn dibynnu ar waith caled, ymrwymiad ac ymroddiad ein cydweithwyr. Hoffem ddiolch i'r holl staff yn y CMA am eu hymdrechion, gan gynnwys y rheiny sy'n gweithio ar gyflawni ein swyddogaethau statudol, y rheiny sy'n darparu cyngor cyfreithiol ac economaidd arbenigol a'r rheiny sy'n cyflawni rolau ategol hanfodol, ym meysydd megis rheoli cyfleustodau i systemau technoleg gwybodaeth, yn ystod y cyfnod heb ei debyg hwn.

³ [Reforming competition and consumer policy - GOV.UK \(www.gov.uk\)](https://www.gov.uk/government/consultations/reforming-competition-and-consumer-policy)

Jonathan Scott
Cadeirydd

Andrea Coscelli CBE
Prif Weithredwr

1. Cefndir y CMA

- 1.1 Mae'r CMA yn adran anillywodraethol annibynnol ar lywodraeth y DU a dyma yw prif awdurdod cystadlaethau a diogelu prynwyr y DU. Rydym yn gweithio i sicrhau bod prynwyr yn cael bargaen dda wrth brynu nwyddau a gwasanaethau, a bod busnesau yn gweithredu o fewn y gyfraith. Ein dyletswydd statudol yw hyrwyddo cystadleuaeth, o fewn ffiniau'r DU a'r tu hwnt, er budd prynwyr, a'n nod yw sicrhau bod marchnadoedd yn gweithio'n dda er budd prynwyr, busnesau a'r economi.
- 1.2 Mae ein grymoedd yn deillio o Ddeddf Menter a Diwygio Rheoleiddio 2013⁴ a chaiff ein gwaith ei oruchwylio gan Fwrdd ac fe'i harweinir gan y Prif Weithredwr a'r uwch dîm. Gwneir penderfyniadau mewn rhai ymchwiliadau gan aelodau annibynnol y Panel CMA.
- 1.3 Mae ein swyddogaethau yn cynnwys:
- Ymchwilio i gwmnïau sydd wedi'u huno sydd â'r potensial i arwain at ostyngiad sylweddol yn y gystadleuaeth. Os yw uno cwmnïau yn arwain at leihau cystadleuaeth, gall y CMA ei atal neu gyflwyno datrysiadau i fynd i'r afael â phryderon o'r fath;
  - Cynnal astudiaethau, ymchwiliadau neu ddarnau eraill o waith i farchnadoedd penodol lle mae problemau a ddrwgdybir gyda chystadlaethau a phrynwyr. Gall y CMA weithredu – ac argymhell i eraill weithredu hefyd – mewn marchnadoedd lle efallai nad yw'r gystadleuaeth yn gweithio'n dda;
  - Ymchwilio i fusnesau i bennu a ydynt wedi torri cyfraith gystadleuaeth y DU ac, os felly, rhoi diwedd ar achosion o'r fath a'u hatal, gan gynnwys dirwyo busnesau ac annog gwahardd cyfarwyddwyr y cwmnïau dan sylw, yn ogystal ag erlid unigolion sy'n cyflawni'r drosedd cartél troseddol;
  - Gorfodi ystod o ddeddfwriaethau diogelu prynwyr, mynd i'r afael â phroblemau sy'n awgrymu problem systemig yn y farchnad, neu sy'n effeithio ar allu prynwyr i wneud dewisiadau;

---

⁴ Rydym hefyd wedi cael grymoedd newydd ar gyfer Swyddfa'r Farchnad Fewnol, a gafodd ei lansio yn swyddogol ar 21 Medi 2021, ac mae'r rheiny wedi'u nodi yn Neddf Marchnad Fewnol y DU 2020. Bydd gan y CMA ragor o rymoedd yn gysylltiedig â'r Uned Cyngor ar Gymorthdaliadau a fydd yn cael ei sefydlu gan y Bil Rheoli Cymorthdaliadau, sy'n destun yn y Senedd ar hyn o bryd.

- Hyrwyddo cystadleuaeth gryfach yn y diwydiannau sy'n cael eu rheoleiddio (nwy, trydan, dŵr, awyrennau, rheilffyrdd, cyfathrebu ac iechyd), gan weithio gyda rheolyddion y sector;
  - Cynnal apeliadau a chyfeiriadau rheoleiddio mewn perthynas â rheoli prisiau, telerau trwyddedau neu drefniadau rheoleiddio eraill dan ddeddfwriaeth sy'n benodol i sector;
  - Darparu gwybodaeth neu gyngor mewn perthynas â materion sy'n ymwneud ag unrhyw un o swyddogaethau'r CMA i'r cyhoedd, gwneuthurwyr polisi a Gweinidogion ynghylch sut allant ddylunio a gweithredu polisi mewn modd sy'n manteisio ar fuddion cystadleuaeth, ac yn diogelu a hyrwyddo buddion prynwyr;
  - Darparu cyngor technegol, adroddiadau a monitro mewn perthynas â gweithrediad effeithiol marchnad fewnol y DU; ac
  - O hydref 2022, darparu cyngor, adrodd a monitro mewn perthynas â chymorthdaliadau penodol, a'r weithred effeithiol o'r drefn gymhorthdal ddomestig, a'i effaith ar gystadleuaeth a buddsoddiad.
- 1.4 Rydym yn mabwysiadu dull integredig at ein gwaith, yn dewis yr adnoddau hynny yr ydym ni'n credu a fydd yn cyflawni'r effaith gadarnhaol uchaf i brynwyr ac economi'r DU.
- 1.5 Mae gennym gylch gwaith ar draws y DU. Yn ogystal â'n swyddfa Llundain, lle mae'r rhan fwyaf o'n staff wedi'u lleoli, mae gennym bresenoldeb arwyddocaol yng Nghaeredin yn ogystal â'n swyddfeydd yn Belfast a Chaerdydd. Rydym hefyd yn agor swyddfa ym Manceinion, a fydd yn gartref i'r Uned Marchnadoedd Digidol newydd, ac yn sefydlu Uned Ficroeconomeg ar gampws Darlington Trysorydd EM.
- 1.6 Mae'r CMA yn ymroddedig i fod yn lle gwych i weithio. Rydym eisiau ein staff weithio mewn sefydliad sy'n dysgu ac yn gwella yn barhaus, gan eu darparu â bywyd gwaith rhagorol a chyfleoedd datblygu gyrfa. Mae ein Strategaeth Pobl yn sicrhau ein bod yn cyflawni'r uchelgais honno, gyda blaenoriaethau o ran Diwylliant, Gallu, Ymrwymiad a Chapasiti.
- 1.7 Dan ein model gweithredu hybrid, rydym eisiau i bawb deimlo ymdeimlad cryf o berthyn a chysylltedd gyda CMA sy'n fodern, yn wydn ac yn flaengar. Rydym yn mewnosod diwylliant a ffyrdd o weithio sy'n adlewyrchu ein presenoldeb ar draws y DU, yn ein galluogi ni i wneud ein gwaith gorau ac arwain bywydau cytbwys ac iachus, y cwbl wedi'i ddatblygu ar sylfaen o

gynhwysiant a pharch. Bydd hyn yn ein galluogi ni i ddenu a chadw pobl ddawnus mewn marchnad lafur gystadleuol.

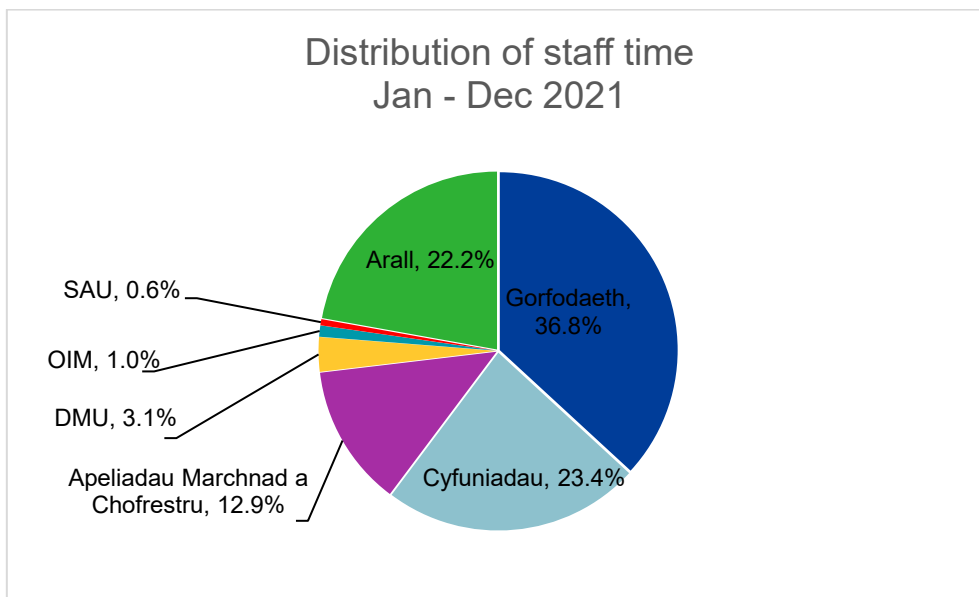
- 1.8 Mae datblygu gweithlu amrywiol a chynhwysol, yn enwedig ar lefelau uwch, sy'n adlewyrchu ac yn deall y cyhoedd yr ydym yn eu gwasanaethu, yn parhau i fod y flaenoriaeth i ni. Rydym wedi gwneud cynnydd da o ran cyflawni ein [strategaeth amrywiaeth a chynhwysiant](#) pedair blynedd sy'n mynd y tu hwnt yn sylweddol i ofynion gofynnol deddfwriaeth gydraddoldeb. Yn 2022, byddwn yn gweithio ar ein cynllun gweithredu ffocws dwy flynedd sy'n ein galluogi i gyflawni'r strategaeth. Rydym wedi cyhoeddi ein Cynllun Gweithredu Anabledd, yn unol â'r Strategaeth Anabledd Genedlaethol, i gefnogi'r dilyniant gyrfa a chyfleoedd ar gyfer cydweithwyr anabl.
- 1.9 Fel rhan o'r Cynllun Gweithredu Hil, rydym wedi gwneud peth cynnydd o ran cefnogi dilyniant gyrfa ar gyfer grwpiau heb gynrychiolaeth ddigonol, ond mae llawer mwy o waith i'w wneud. Yn ystod y flwyddyn nesaf, byddwn yn gweithredu ein Pwyllgor Ymgynghori i gyflwyno persbectif mwy amrywiol i wneud penderfyniadau ar lefel Gweithredol a Bwrdd ac ymdrechu'n weithredol i wella ein hamrywiaeth ar lefelau uwch yn y sefydliad, gyda ffocws penodol ar gynrychioli lleiafrifoedd ethnig.

Trosolwg o weithgareddau diweddar a chyfredol y CMA

- 1.10 Byddwn yn dechrau ar 2022/23 gyda llwyth gwaith cyfredol sylweddol – mwy na'r hyn a gafwyd mewn blynyddoedd blaenorol. Ar yr adeg cyhoeddi, mae gennym 12 o achosion gorfodi cystadleuaeth, 10 o achosion diogelu prynwyr, 32 o ymchwiliadau i uno cwmnïau (gan gynnwys 5 adolygiad Cam 2), 3 astudiaeth i'r farchnad ac ymchwiliad i'r farchnad yn mynd rhagddynt. Hyd yn hyn yn ystod 2021/22, ers mis Ebrill 2021, rydym wedi cyhoeddi 3 penderfyniad mewn perthynas â throeddau, gan orfodi gwerth £406.2 o ddirwyon. Yn ogystal, mae 5 o'n penderfyniadau wedi'u hapelio i'r Tribiwnlys Apeliadau Cystadlu. Cewch weld ein holl achosion yn www.gov.uk/cma-cases.
- 1.11 Mae'r siartiau isod yn dangos sut mae amser staff CMA wedi'i rannu ar draws gwahanol fathau o waith dros y ddwy flynedd ddiwethaf.
- 1.12 Mae dosbarthiad amser staff yn y cyfnod rhwng Ionawr a Rhagfyr 2021 yn cynnwys adnoddau sydd wedi'u neilltuo i'n swyddogaethau newydd eu sefydlu, sef yr Uned Marchnadoedd Digidol a Swyddfa'r Farchnad Fewnol, a gwaith paratoadol ar gyfer yr SDAU (a sefydlir gan y Bil Rheoli Cymorthdaliadau, sy'n cael ei drafod gan y Senedd ar hyn o bryd). Mae'r

categori 'Arall' yn cynnwys y meysydd prosiect canlynol: Polisi a Rhyngwladol; Strategaeth, Cyfathrebu ac Eiriolaeth; ac Ar y Gweill, yn ogystal â'n gwaith ar y Tasglu Marchnadoedd Digidol a phrosiectau Cyflwr Cystadlaethau.⁵

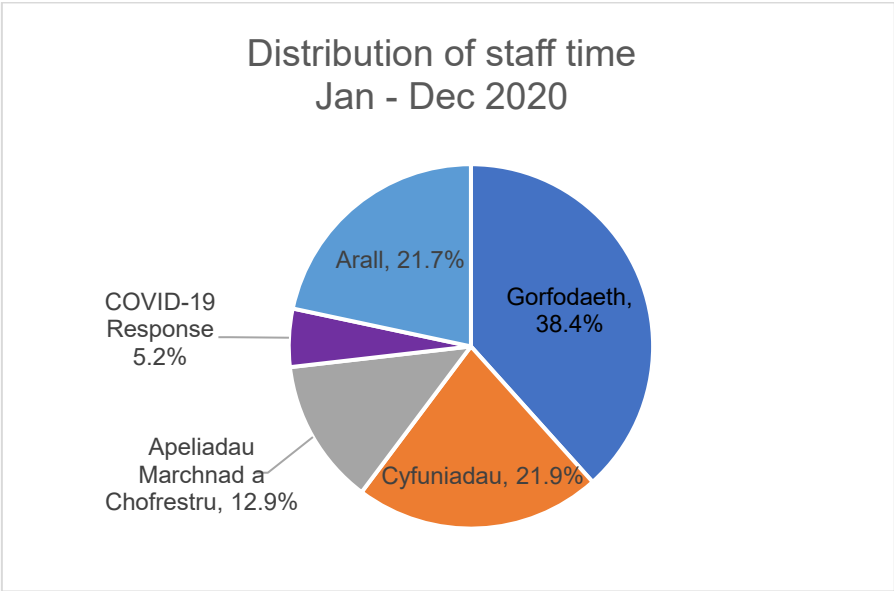
- 1.13 Mae cyfanswm y cyfnod o amser staff a neilltuir yn ogystal â'r niferoedd gwirioneddol o staff a neilltuwyd ar gyfer gwaith cyfuno, wedi cynyddu. Mae'r CMA wedi recriwtio yn llwyddiannus, gan ehangu er mwyn cyflawni ei swyddogaethau a'i gyfrifoldebau newydd, a'n galluogi ni i gynyddu'r niferoedd sy'n ymgymryd â'n gwaith pwysig o ran gorfodi, uno cwmnïau, marchnadoedd ac apeliadau rheoleiddio.
- 1.14 Nid yw ein gwaith yn ymateb i COVID-19 wedi'i gyflwyno ar wahân ar gyfer y cyfnod lonawr – Rhagfyr 2021. Mae'r rhan fwyaf o'r gwaith hwn bellach wedi'i fewnosod yn ein gweithgareddau bob dydd a'i gynnal o fewn timau ar draws y CMA (er enghraifft yn ein swyddogaeth defnyddiwr rydym wedi llwyddo i gael ad-daliadau ar gyfer pobl yr effeithiwyd yn negyddol arnynt wrth orfod canslo trefniadau yn sgil y pandemig ac wedi sicrhau telerau tecach gan rai o ddarparwyr profion PCR)

---

⁵ Ar ddechrau 2020, gofynnodd llywodraeth y DU i'r CMA asesu cyflwr cystadlaethau yn y DU. [Cyhoeddwyd ein hadroddiad cyntaf ym mis Tachwedd 2020](#) a rhoddodd gipolwg ar lefel a natur cystadlaethau ar draws yr economi ac mewn sawl sector. Rydym yn parhau i fonitro cyflwr cystadlaethau yn y DU a byddwn yn cynhyrchu adroddiadau pellach.

Noder: Mae 'arall' yn cynnwys y gweithgareddau canlynol - Polisi, Eiriolaeth, Ar y Gweill ac Ymglyfreitha

2. Ein prif themâu ar gyfer 2022/23

- 2.1. Mae cystadleuaeth yn dda i brynwyr ac yn dda i fusnesau, ac mae hefyd yn cyflwyno buddion economaidd ehangach. Mae'n helpu i sicrhau bod pobl yn cael mwy o ddewis o blith cynhyrchion a gwasanaethau gwell am brisiau is. Mae'n gwobrwo'r busnesau hynny sy'n buddsoddi yn natblygiad cynhyrchion newydd a gwell i fodloni anghenion pobl. Mae'n annog busnesau i geisio ffyrdd mwy cost effeithiol o wneud a gwerthu'r cynhyrchion hynny, ac felly yn hyrwyddo cynhyrchedd, arloesedd a thwf economaidd cynaliadwy.
- 2.2. Yn ogystal, mae'n bwysig bod prynwyr yn ddysgedig, yn weithredol ac yn gallu siopa o gwmpas er mwyn dod o hyd i'r bargeinion gorau. Mae hyn yn hybu cwmnïau i geisio ennill busnes drwy gystadlu mewn perthynas ag ystod, ansawdd, pris ac arloesedd.
- 2.3. Wedi dweud hynny, gall fod yn ddryslyd a gall gymryd amser i brynwyr siopa o gwmpas, a gall arferion rhai cyflenwyr waethygu'r problemau hyn mewn rhai marchnadoedd. Gall y bobl fwyaf bregus yn ein cymdeithas, megis y rheiny ar incymau isel; pobl heb fynediad at wasanaethau ar-lein neu'r rheiny sy'n ei chael hi'n anodd eu defnyddio; neu bobl sydd ag iechyd meddwl sâl sydd o bosibl yn osgoi neu'n ofni newid, wynebu heriau hyd yn oed yn fwy o ran ymgysylltu mewn marchnadoedd.
- 2.4. Rydym eisiau sicrhau ein bod ni, fel prynwyr, yn cael mwy o'r hyn yr ydym ei eisiau am y pris gorau posibl, gan wella cynhyrchedd a hwyluso twf cynaliadwy, creu swyddi a gwella safonau byw yn yr economi.
- 2.5. Mae'r CMA yn ymyrryd pryd bynnag sy'n bosibl er mwyn hyrwyddo cystadleuaeth a diogelu prynwyr neu pan mae'n credu y gall wella'r modd mae marchnadoedd yn gweithio. Felly, mae ymyriadau'r CMA yn ceisio hyrwyddo cystadleuaeth agored ac annog argaeledd gwell o ran cynhyrchion a gwasanaethau. Mae darparu gwybodaeth gywir, annhwyllodrus rhwng busnesau a chwsmeriaid yn hanfodol i fod yn sail i ffydd prynwyr. Pryd bynnag nad yw hynny'n bosibl neu'n ddigonol, mae ein harbenigedd yn dangos y gall ymyriadau gwahanol fod yn angenrheidiol, er enghraifft datrysiadau sy'n helpu prynwyr yn weithredol i ryngweithio mewn marchnadoedd neu siopa o gwmpas.
- 2.6. Rydym yn parhau i fod yn ymroddedig i sicrhau ein bod yn cyflawni canlyniadau cadarnhaol sylweddol ar gyfer prynwyr, busnesau a'r economi gan ddefnyddio ystod lawn ein pecyn adnoddau cyfredol. Byddwn yn parhau i orfodi deddf cystadlaethau a phrynwyr; a chynnal ymchwiliadau i gwmnïau

sy'n uno a gwaith ein marchnadoedd. Byddwn hefyd yn parhau â'n gwaith o gynghori llywodraethau ac awdurdodau cyhoeddus ledled y DU i ddylunio a gweithredu polisi ar gyfer adferiad economaidd mewn modd sy'n manteisio ar gystadleuaeth ac yn ei gwella, ac yn diogelu buddion prynwyr. Mae hyn yn hanfodol mewn cyfnod pan mae llywodraethau yn hynod weithredol, yn ymyrryd â mwy o farchnadoedd mewn ffyrdd newydd neu fwy trylwyr, yn aml ar gyflymder, yn ceisio mynd i'r afael ag effaith barhaus y pandemig ac ysgogi twf wedi'r pandemig ar draws sectorau gwahanol.

- 2.7. Mae gorfodaeth prynwyr a chystadleuaeth yn bwysig i'r amryw o fusnesau sy'n cydymffurfio â'r ddeddfwriaeth. Byddwn yn cynnal ein gwaith mewn perthynas â busnesau canolig a bach, sy'n chwarae rôl hanfodol yn nhwf economaidd ac mae nifer ohonynt wedi'u heffeithio'n arbennig gan y pandemig, gan y gallant hwythau hefyd ddioddef o arferion gwrth-gystadleuol.
- 2.8. Mae peth o waith y CMA, megis rheoli uno cwmnïau, yn 'annewisol': rhaid ei gyflawni, waeth beth yw'r cyd-destun ehangach y mae'r CMA yn gweithredu ynddo; ac mae dyddiadau cau statudol yn berthnasol. Mae gennym fwy o ddewis mewn perthynas â'r rhan fwyaf o'n gwaith arall a rhaid i'r CMA benderfynu sut mae'n mynd ati i flaenoriaethu hyn mewn modd sy'n cyflawni ei ddyletswydd statudol i hyrwyddo cystadleuaeth er budd prynwyr.
- 2.9. Gwnaethom baratoi'n dda i ymgymryd â'n cyfrifoldebau newydd ar ôl i'r DU adael yr UE, a chynllunio ar gyfer swyddogaethau newydd, recriwtio lluo o staff newydd, gan gynnwys recriwtio yng Nghaerdydd, Caeredin a Belfast er mwyn sicrhau bod gennym ddealltwriaeth well o'r blaenoriaethau yng ngwledydd cyfansoddol y DU. Wedi dweud hynny, mae hwn yn gyfnod o newid sylweddol i'r CMA, a llawer eraill. Mae nifer a chymhlethdod yr achosion o uno cwmnïau a gwrthymddiried yr ydym yn eu hadolygu yn parhau i gynyddu; rydym yn ehangu ein gwaith yn y marchnadoedd digidol cyn lansiad yr Uned Marchnadoedd Digidol; rydym wedi lansio Swyddfa'r Farchnad Fewnol ac yn cynllunio ar gyfer sefydlu'r Uned Cyngor ar Gymorthdaliadau. Er y bydd yr heriau hyn yn parhau i gyfyngu ein hyblygrwydd o ran yr hyn y gallwn ei gyflawni eleni, byddwn yn parhau i fod yn uchelgeisiol yn ein cynlluniau i ganolbwyntio ar faterion sydd wirioneddol o bwys i brynwyr y DU. Byddwn yn sicrhau bod ein gwaith yn uniongyrchol berthnasol i fywydau bob dydd pobl a'n bod yn cadarnhau ymellach safle'r CMA wrth galon bywyd economaidd y DU.
- 2.10. Yn y cyd-destun hwn, byddwn yn parhau i hyrwyddo cystadleuaeth a diogelu prynwyr, yn ogystal â mewnosod ein swyddogaethau newydd. Wrth gyflawni ein swyddogaethau, rydym yn bwriadu canolbwyntio ar y themâu canlynol:

- Amddiffyn prynwyr rhag ymddygiad annheg gan fusnesau, yn ystod pandemig COVID-19 a thu hwnt
- Mabwysiadu cystadleuaeth er mwyn hyrwyddo arloesedd, cynhyrchedd a thwf hirdymor ar draws y DU
- Hyrwyddo cystadleuaeth effeithiol mewn marchnadoedd digidol
- Cefnogi'r trawsnewid i dwf carbon isel, gan gynnwys drwy ddatblygu marchnadoedd cystadleuol iach mewn cynhyrchion a gwasanaethau cynaliadwy
- Cyflawni ein cyfrifoldebau newydd a chryfhau ein safle fel awdurdod bydeang diogelu cystadleuaeth a phrynwyr

Diogelu prynwyr rhag ymddygiadau annheg gan fusnesau, yn ystod pandemig COVID-19 a thu hwnt

- 2.11. Byddwn yn canolbwyntio ein gwaith ar weithredu'n llym i ddiogelu prynwyr rhag arferion gwrth-gystadleuol ac annheg gan fusnesau, yn ystod y pandemig a thu hwnt.
- 2.12. Yn 2020/21, gwnaethom sicrhau ymrwymiadau i ad-dalu prynwyr ar gyfer gwyliau pecyn a gafodd eu canslo oherwydd cyfyngiadau pandemig COVID-19. Gwnaethom hefyd ysgrifennu at dros 100 o gwmnïau pecynnau teithio yn eu hatgoffa o'u rhwymedigaethau dan ddeddf prynwyr. Byddwn hefyd yn parhau i wirio gyda'r cwmnïau hynny a ddarparodd ymgymeriadau yn flaenorol a chytuno i ad-dalu am wasanaethau a amharwyd arnynt gan y cyfyngiadau o ganlyniad i COVID-19 ac a fethodd eu talu.
- 2.13. Llwyddom i sicrhau newidiadau gan ddau o ddarparwyr profion PCR, [Randex](#) a [Dante Labs](#). Bu i'r ddau gwmni wneud newidiadau i'w Hamodau a Thelerau er mwyn gwella eu harferion. Rydym wedi cynghori'r llywodraeth hefyd ar ffyrdd o wella'r farchnad profion PCR. Byddwn yn ystyried gweithredu ymhellach yn y maes hwn fel sy'n briodol. Byddwn yn gweithio i ail-fagu ffydd prynwyr ym meysydd sydd wedi'u heffeithio gan y pandemig, a byddwn yn gweithio'n agos â busnesau i'w helpu i ddangos eu bod yn trin cwsmeriaid yn deg.

- 2.14. Byddwn yn parhau i ymgysylltu â phrynwyr, ar draws bob cenedl a rhanbarth y DU, er mwyn ceisio deall eu hanghenion. Bydd cynnydd yng nghostau byw, yn enwedig ar gyfer cynhyrchion a gwasanaethau hanfodol, a'r canlyniadau ar gyfer incwm gwario go iawn, yn cyfyngu'r dewisiadau sydd ar gael i rai prynwyr, gan eu gadael yn fwy bregus i fasnachwyr llai gofalus. Gall yr effeithiau hyn fod yn arbennig o ddifrifol ymysg teuluoedd ar incwm isel a phrynwyr bregus, nad ydynt o bosibl yn gallu fforddio'r prisiau uwch ac yn llai cymwys i fynd i siop arall, neu fynd ar-lein, er mwyn dod o hyd i fargen well. Gall bob un ohonom brofi bregusrwydd mewn rhai sefyllfaoedd, fel prynu rhywbeth ar adeg neilltuol o bryderus, neu yn sgil cyfnod anodd iawn yn ein bywydau fel diweithdra neu brofedigaeth. Yn wir, mae'n debyg bod nifer uwch o bobl wedi bod yn fregus, o ganlyniad i'r pandemig, a gallai'r nifer o brynwyr sy'n fregus i ryw ffurf ar ecsploetiaeth gynyddu. Byddwn yn delio ag arferion annheg na all pobl eu goddef rhagor, yn enwedig pan mae arian yn brin.
- 2.15. Yn ogystal â'n gwaith sy'n uniongyrchol gysylltiedig ag effaith y pandemig, byddwn hefyd yn datblygu gorfodaeth ym meysydd eraill o ddeddf diogelu prynwyr. Byddwn yn canolbwyntio ar gefnogi'r economi wrth iddi ddod o'r pandemig, a hynny drwy ddiogelu prynwyr drwy gamau gweithredu gorfodi targedig ac ymgyrchoedd codi ymwybyddiaeth a thrwy gefnogi busnesau gyda chanllawiau ynghylch yr hyn sydd angen iddynt ei wneud er mwyn cydymffurfio â'r gyfraith. Byddwn yn parhau i weithredu mewn amrywiaeth o farchnadoedd lle mae prynwyr yn dioddef colledion mewn perthynas â materion megis prydlesu tai, honiadau gwyrdd camarweiniol, adolygiadau ffug a kamarweiniol ar-lein, a gorfodi cyfryngau cymdeithasol.
- 2.16. Byddwn yn sicrhau bod ein gweithredoedd yn goresgyn problemau sy'n wynebu prynwyr ar draws cenedloedd a rhanbarthau'r DU. Yn ddiweddar ysgrifenasom at Danske Bank, un o fanciau mwyaf Gogledd Iwerddon, ynghylch ail achos o dorri rheolau o Ymgymeriadau Bancio busnesau bach a chanolig, ar ôl iddo fethu ag ad-dalu'r holl gwsmeriaid a gafodd eu heffeithio gan eu tramgwydd cyntaf.
- 2.17. Byddwn yn ymchwilio i feysydd lle mae marchnadoedd gwael yn effeithio ar aelodau'r gymdeithas a all fod yn arbennig o fregus yn sgil eu hamgylchiadau. O ganlyniad uniongyrchol i weithredu gan y CMA, erbyn hyn mae rhwymedigaethau cyfreithiol ar waith i gynorthwyo ymgymerywyr angladdau a gweithredwyr amlosgfeydd i gefnogi eu cwsmeriaid yn well o ran trefnu angladd sy'n bodloni eu hanghenion a'u cyllideb. Mae'r rhwymedigaethau cyfreithiol newydd wedi'u sefydlu yng [Ngorchymyn Ymchwilio i'r Farchnad Angladdau 2021](#). Mae'r gofynion cyfreithiol a osodir ar ymgymerywyr

angladdau yn cynnwys arddangos [Rhestr Brisiau Safonol](#) yn ffenestr eu safle ac ar eu gwefan.

- 2.18. Rydym hefyd wedi cyhoeddi adroddiad dros dro o'n hastudiaeth i'r farchnad i ddarpariaeth gofal cymdeithasol plant, gan gynnwys cartrefi plant a maethu, yn amlinellu ein pryderon sylweddol ynghylch argaeledd ein lleoliadau ac elw darparwyr preifat. Gwelsom brinder lleoedd addas mewn cartrefi plant a gyda gofalwyr maeth ac o ganlyniad nid yw rhai plant yn cael y gofal gorau yn eu lleoliad. Rydym wedi cynnig set o argymhellion i lywodraethau Cymru, yr Alban a'r DU, i ddelio gyda'r materion hyn a byddwn yn parhau i weithio gyda nhw i gefnogi'r gwaith o weithredu, os byddant yn penderfynu eu datblygu ymhellach.
- 2.19. Rydym wedi cyhoeddi canllawiau ar wasanaethau ffrwythlondeb IVF i sicrhau bod cleifion yn cael eu trin yn deg, ac yn unol â'u hawliau fel prynwyr. Byddwn yn monitro'r sector yn agos a byddwn yn ystyried gorfodaeth os ydym yn credu nad yw busnesau yn cydymffurfio.
- 2.20. O ran gorfodi cystadlaethau, byddwn yn parhau i flaenoriaethu achosion lle nad yw prynwyr yn gallu prynu cynhyrchion am y pris gorau. Yn y sector offerynnau cerddorol, cyhoeddassom gyfanswm o £5.5 miliwn mewn dirwyon i ddau gwmni cynhyrchu offerynnau cerddorol am atal adwerthwyr rhag cynnig prisiau gostyngol, sef yr hyn a elwir yn 'cynnal pris adwerthu'. Rydym hefyd yn ymchwilio i achosion a ddrwgdybir o dorri cyfraith cystadleuaeth o ran cyflenwi [cynhyrchion gan Dar Lighting Ltd](#) sydd yn gysylltiedig â chynnal pris adwerthu honedig. Canfuwyd gennym fel cam cyntaf fod Dar yn cyfyngu ar ryddid y manwerthwr i osod ei bris ei hun. Rydym yn awr yn ystyried sylwadau gan Dar cyn cyrraedd penderfyniad terfynol.
- 2.21. Byddwn yn parhau i ddatblygu ein hymchwiliadau parhaus i ymddygiad gwrth-gystadleuol yn y sector fferyllol, gan anelu at sicrhau nad yw'r GIG, a'r trethdalwr yn y pendraw, yn talu mwy nag y dylai am feddyginiaethau a thriniaethau hanfodol, ac nad yw prynwyr sy'n dibynnu ar y cyffuriau a'r triniaethau hyn yn colli allan. Dros y flwyddyn ddiwethaf, rydym wedi cwblhau tri o'n hymchwiliadau Deddf Gystadleuaeth yn y sector hwn, gyda bron i £400 miliwn wedi eu gosod mewn dirwyon. Canfuom fod y cwmni fferyllol Advanz wedi codi prisiau gormodol ac annheg am gyflenwi tabledi liothyronin sy'n cael eu defnyddio i drin diffyg yr hormon thyroid. Mewn achos arall, canfuom fod Auden McKenzie ac Actavis UK wedi codi prisiau eithriadol o uchel ar y GIG am gyflenwi tabledi hydrocortison ers bron i ddegawd. Mae'r ddau benderfyniad yn destun apêl ar hyn o bryd yn y Tribiwnlys Apeliadau Cystadlu. Rydym wedi dirwyo Alliance, Medreich, Advanz, Cinven a Lexon

hefyd, ynghylch trefniant a wnaed ble talwyd cystadleuydd i beidio â lansio cyffur i leddfu teimladau o gyfogi, pendro a chur pen meigrin, a alluogodd i'r pris gael ei godi.

- 2.22. Byddwn yn parhau i ymchwilio i achosion o uno cwmnïau er mwyn sicrhau nad yw prynwyr ledled y DU yn colli allan o ganlyniad i strwythurau marchnadoedd mwy dwys, a all arwain at ganlyniadau gwael. Er enghraifft, gwnaethom dderbyn ymgymeriadau [ar gyfer caffaeliad wedi'i gwblhau gan Bellis Acquisition Company 3 Limited o Asda Group Limited](#) ar ôl i bryderon ynghylch cystadleuaeth gael eu hamlygu. Roeddem yn bryderus y gallai'r pryniant arwain at brisiau petrol uwch mewn rhai manau o'r DU.
- 2.23. Darparodd ein Hwb Ymddygiadol⁶ ddadansoddiad sylfaenol hanfodol a chymorth i achosion gorfodi prynwyr, gan gynnwys yn erbyn McAfee a Norton, a gafodd rhyngweithiadau â'r CMA yn ddiweddar gan gynnig ad-daliadau cymesuroi i gwsmeriaid a gafodd eu hadnewyddu yn awtomatig, pan nad oeddent yn dymuno adnewyddu eu tanysgrifiadau. Bydd yr arbenigwyr ymddygiad hyn yn parhau i weithio'n agos â'n timau prynwyr, marchnadoedd, a datrysiadau; gan gynnwys gyda'r nod o wella ein gwybodaeth ynghylch bregusrwydd prynwyr, a mesurau posibl i leddfu hynny.
- 2.24. Rydym wedi parhau â'n gwaith gyda rheoleiddwyr eraill, partneriaid rhyngwladol a domestig gan gynnwys Safonau Masnach, Which? a Cyngor ar Bopeth, er mwyn dod o hyd i'r ddealltwriaeth orau bosibl o'r heriau sy'n wynebu prynwyr yn ystod y pandemig. Byddwn yn parhau â'r allgymorth hwn, gan gynnwys cynlluniau ar gyfer rhaglen dreigl o ymweliadau i Cyngor ar Bopeth, ac yn ystyried mewnosod y gweithgareddau yn rhan graidd o sut ydym yn mynd ati i wneud ein gwaith bob dydd ar draws y sefydliad. Yn y dyfodol, byddwn hefyd yn mewnosod yr arferion yr ydym wedi'u hysgogi drwy ein gwaith 'Getting closer to the third sector' (gweler paragraff 3.6), sydd wedi ein helpu ni i ddatblygu ein dealltwriaeth o anghenion newidiol prynwyr a'u profiadau nhw o farchnadoedd. Rydym yn ehangu ein hymgysylltiad rhanbarthol gyda chymunedau busnes y tu hwnt i'r peilot Gogledd Orllewin. Byddwn yn parhau i ymgysylltu â'r sefydliadau hyn yn yr hirdymor a defnyddio'r ddysg a ddatblygir yn sgil y rhyngweithiadau hyn i fod yn sail i'n gwaith.

---

⁶ Lanswyd yr Hwb Ymddygiadol er mwyn gwella ein dealltwriaeth o anghenion prynwyr yn ogystal â sut mae busnesau yn dylunio a thargedu eu cynhyrchion a'u gwasanaethau

2.25. Rydym yn croesawu'r cynigion a nodir yn ymgynghoriad llywodraeth y DU ynghylch diwygio'r polisi cystadlaethau a phrynwyr.⁷ Gyda'i gilydd, bydd y cynigion hyn yn hyrwyddo marchnadoedd teg, agored a chystadleuol ac yn diogelu buddion prynwyr. Rydym yn parhau i fod o'r farn y byddai cyfraith diogelu prynwyr a grymoedd cryfach i'r CMA – gan gynnwys cyflwyno grymoedd gwneud penderfyniadau gweinyddol a dirwyo ar gyfer achosion sifil o dorri rheolau – yn helpu i atal rhai o'r arferion niweidiol a all ymddangos wrth i'r economi adfer ac addasu, a mynd i'r afael â nhw yn fwy effeithiol.

Mabwysiadu cystadleuaeth er mwyn hyrwyddo arloesedd, cynhyrchedd a thwf hirdymor ar draws y DU

2.26. Mae gennym ddyletswydd i hyrwyddo cystadleuaeth er budd prynwyr, a'n nod yw sicrhau bod marchnadoedd yn gweithio'n effeithiol ar gyfer prynwyr, busnes ac economi'r DU. Bydd gwaith y CMA yn canolbwyntio ar hyrwyddo cystadleuaeth a diogelu prynwyr er mwyn annog arloesedd, cynhyrchedd a thwf economaidd cynaliadwy, wrth i'r DU barhau i ymdrin ag effaith barhaus y pandemig. Bydd y CMA yn sicrhau hyn drwy:

- atal neu ddatrys achosion o uno cwmnïau gwrth-gystadleuol, a thrwy gosbi a rhwystro busnesau sy'n cytuno i gyfyngu cystadleuaeth (er enghraifft drwy osod prisiau neu rannu marchnadoedd), neu'n cam-drin eu grym yn y farchnad drwy ei defnyddio i leihau cystadleuaeth neu amlygu cwsmeriaid;
- gweithredu'n llym o ran gorfodi deddf diogelu prynwyr, er mwyn diogelu prynwyr a sicrhau nad ydynt yn cael eu trin yn annheg gan fusnesau, a'u helpu i gael iawndal pan mae problemau yn codi;
- gweithredu – ac argymell i eraill weithredu hefyd – mewn marchnadoedd lle efallai nad yw'r gystadleuaeth yn gweithio'n dda;
- ymgysylltu gyda busnesau a phrynwyr i godi ymwybyddiaeth o ddiogelwch prynwyr a chyfraith cystadleuaeth i wella cydymffurfiaeth; a
- chynghori llywodraethau ledled y DU i ddylunio a gweithredu polisi mewn modd sy'n manteisio ar gystadleuaeth, ac yn diogelu a hyrwyddo buddion prynwyr.

---

⁷ Diwygio Polisi Cystadlaethau a Phrynwyr: Hyrwyddo twf a chyflawni marchnadoedd cystadleuol sy'n gweithio i brynwyr – Ymateb y CMA i'r Ymgynghoriad - GOV.UK (www.gov.uk)

- 2.27. Wrth i ni ddod o'r pandemig, mae nifer o risgiau i gystadleuaeth. Gall busnesau fethu ar gyfradd uwch wrth i'r economi adfer ac addasu i'r drefn newydd lle mae ffafriaeth prynwyr wedi newid, e.e. mwy o ffafriaeth o siopa ar-lein, a pharodrwydd i wneud hynny. Mae'r pwysau hyn hefyd wedi annog busnesau newydd i uno, neu gael eu caffael gan gystadleuwyr cryfach. Yn y cyfamser, mae masnach wedi'i heffeithio gan nifer o ffactorau, gan gynnwys cyfyngiadau ar deithio a chynnydd yng nghostau morgludiant. Mae'r ffactorau hyn i gyd yn dueddol o leihau pwysau cystadleuol ar fusnesau yn yr economi, gyda chanlyniadau niweidiol posibl i brynwyr, busnesau a'r economi ehangach.
- 2.28. Byddwn yn parhau i fod yn effro, gan ddefnyddio ein grymoedd i fynd i'r afael ag ymddygiad a fyddai'n niweidio prynwyr. Bydd y CMA yn asesu'n ofalus cwmnïau sy'n uno a allai wanhau cystadleuaeth, codi prisiau a lleihau ansawdd, arloesedd a dewis, a mynd i'r afael ag achosion posibl o dorri cyfraith cystadlaethau a phrynwyr. Byddwn yn rhoi pen ar gartéls ac ymddygiad cydgynllwyniol arall sy'n ceisio cadw prisiau yn uchel, a dirwyo busnesau sy'n torri'r gyfraith. I'r perwyl hwn, rydym ar hyn o bryd yn ymchwilio i achos a ddrwgdybir o drefniadau gwrth-gystadleuol yn y sector gwasanaethau ariannol, a chyflenwi gwasanaethau adeiladu ym Mhrydain Fawr.
- 2.29. Byddwn yn parhau i ddefnyddio ein grymoedd gwahardd cyfarwyddwyr mewn achosion gorfodi cystadleuaeth er mwyn sicrhau atebolrwydd unigol am gamweddau. Ers y defnyddiwyd y grym am y tro cyntaf yn 2016, rydym wedi gwahardd 25 o gyfarwyddwyr, gan gynnwys cyfarwyddwyr a oedd ynghlwm ag ystod o sectorau, gan gynnwys y sectorau adeiladu, fferyllol ac asiantaethau tai. Ym mis Ionawr, bu i ni wahardd cyfarwyddwyr am fod ynghlwm â throsedd cyfnewid gwybodaeth a ddeilliodd o ymchwiliad Nortriptylin y CMA⁸.
- 2.30. Byddwn yn hyrwyddo twf ar draws holl genhedloedd a rhanbarthau'r DU drwy barhau i fod yn effro i faterion sy'n bygwth cystadlaethau yn y Cenedloedd Datganoledig. Rydym ar hyn o bryd yn ymchwilio i CHC yn prynu busnes hofrennydd alltraeth olew a nwy yn Aberdeen gan Babcock's. Rydym yn bryderus y gallai colli un o'n pedwar cyflenwr arwain at brisiau uwch a gwasanaethau o ansawdd is i gwsmeriaid.

---

⁸ Nortriptyline investigation: director disqualification - GOV.UK (www.gov.uk)

- 2.31. Ni fyddwn yn oedi i weithredu'n gyfreithiol pan mae busnesau yn methu â chydymffurfio â gofynion cyfreithiol a osodir arnynt yn ystod ymchwiliad, megis gofyniad i ddarparu gwybodaeth neu ofyniad i gydymffurfio â gorchymyn gorfodi cychwynnol.⁹ Yn ddiweddar, aethom â [Norton, cyflenwr meddalwedd gwrth-feirysau, i'r Llys am beidio â darparu'r wybodaeth y gofynasom amdani i ymchwilio i achosion o adnewyddu contractau yn awtomatig](#).¹⁰ Rydym hefyd wedi [gorfodi dirwy o £50.5 miliwn](#) ar Facebook am dorri gorchymynion y gwnaethom eu gorfodi yn ystod ein hymchwiliad cyfuniad, i'w pryniant o Giphy. Gorfodwyd dirwyon gennym hefyd o bron i £5 miliwn ar JD Sports a Footasylum am dorri'r rheolau yn ystod ymchwiliad a rwystrodd cyfuniad.
- 2.32. Byddwn yn archwilio marchnadoedd nad ydynt yn gweithio'n dda. Ym mis Hydref, gwnaethom gadarnhau ein penderfyniad i lansio ymchwiliad i [rwydwaith Airwave Motorola](#) - y rhwydwaith radio symudol a ddefnyddir gan yr holl wasanaethau brys ym Mhrydain Fawr. Rydym yn ymchwilio pryderon nad yw cyflenwad y rhwydwaith Airwave ym Mhrydain Fawr yn gweithio'n dda, gan arwain at niwed sylweddol i brynwyr a'r trethdalwr. Ym mis Ionawr 2022, llwyddom i amddiffyn her gan Motorola ar y penderfyniad i lansio ymchwiliad i'r farchnad. Ein barn ni o hyd yw bod pryderon ynghylch y farchnad hon, a byddwn yn parhau i'w harchwilio'n drylwyr fel rhan o'n hymchwiliad.
- 2.33. Wrth i ni barhau i ymdrin ag effeithiau economaidd y pandemig, bydd y CMA yn parhau i ddarparu cyngor cadarn ac annibynnol i lywodraethau ledled y DU. Cefnogi a'u herio i ddylunio polisïau, rheoliadau a deddfwriaethau sy'n helpu i sicrhau bod buddion prynwyr yn cael eu diogelu, a bod cystadlaethau yn cael eu cynnal, o ystyried ei rôl hanfodol yn mabwysiadu adferiad a thwf cynaliadwy.
- 2.34. Mae ein hymateb i'r materion a achoswyd gan y pandemig wedi dangos ein gallu i fod yn sefydliad hyblyg, drwy fod ynghlwm â materion newydd ac ymateb yn gyflym i ymdrin â nhw. Rydym wedi dysgu gwersi o'r profiad ac wedi mabwysiadu llawer o'r ddysg hon yn arfer orau, y gallwn barhau i ddibynnu arni i ymateb wrth i faterion godi yn y dyfodol. Byddwn yn parhau i fod yn hyblyg, yn ymgysylltu'n agos â phrynwyr a busnesau ledled y DU i ddeall unrhyw broblemau posibl mewn marchnadoedd wrth iddynt gael eu hamlygu, ac ymateb yn gyflym, pryd bynnag y gallwn ni, i fynd i'r afael â'r

---

⁹ Mae hyn yn sicrhau bod cwmnïau yn parhau i gystadlu â'i gilydd fel pe na fyddent wedi uno, ac yn atal cwmnïau sydd ynghlwm rhag cael eu mewnosod ymhellach yn ystod ymchwiliad i achos o uno cwmnïau.

¹⁰ Yn dilyn ein cais i'r Llys darparodd y cwmni wybodaeth a ddaeth â'n hymchwiliad i ben. Gan nad oeddem angen y wybodaeth mwyach, fe dynnom y cais i'r llys.

broblem a sicrhau bod marchnadoedd yn gweithio'n dda i brynwyr, busnesau a'r economi.

Hyrwyddo cystadleuaeth effeithiol mewn marchnadoedd digidol

- 2.35. Mae cystadleuaeth yn annog busnesau i gynnig cynhyrchion a gwasanaethau arloesol am bris gwell, sy'n hanfodol i wella cynhyrchedd a thwf. Mae'r broses hon yn fuddiol i brynwyr, busnesau a'r economi ehangach. Mae natur ddynamig ac arloesol marchnadoedd digidol yn golygu bod potensial enfawr i greu gwerth. Mae'n hollbwysig ein bod yn sicrhau'r buddion eang sydd ynghlwm â digideiddio i brynwyr, gan sicrhau yr ymdrinnir â phryderon yn briodol ac annog y marchnadoedd hyn i weithredu mewn modd sy'n mabwysiadu arloesedd a thwf.
- 2.36. Mae defnydd o'r digidol wedi bod yn cynyddu ar draws pob sector o'r economi, gyda mwyfwy o brynwyr a busnesau yn trosglwyddo eu masnachu ar-lein. Mae'r pandemig wedi cyflymu hyn dros y ddwy flynedd ddiwethaf, gyda mwy o brynwyr ledled y DU yn dibynnu ar opsiynau digidol. Gyda chyfyngiadau COVID-19 yn dod i ben, mae'n bosibl y bydd nifer o brynwyr yn parhau â'u harferion ar-lein, sy'n golygu y gallai mwy o brynwyr wynebu problemau mewn marchnadoedd digidol.
- 2.37. Mae cwmnïau technegol mawr yn cyflwyno heriau newydd i awdurdodau cystadlaethau ledled y byd sy'n gofyn dull newydd o weithio. Dyma pam mae'r CMA yn gweithredu rôl flaenllaw o ran mynd i'r afael â'r heriau hyn er mwyn hyrwyddo cystadleuaeth ac arloesedd, er budd cwsmeriaid, yn ogystal â'r nifer o fusnesau sy'n dibynnu ar y gwasanaethau pwysig hyn.
- 2.38. Sefydlwyd yr Uned Marchnadoedd Digidol dros dro ym mis Ebrill 2021. Bydd yr Uned Marchnadoedd Digidol yn goruchwyllo trefn reoleiddio newydd ar gyfer y cwmnïau digidol mwyaf grymus, yn hyrwyddo mwy o gystadleuaeth ac arloesedd yn y marchnadoedd lle mae'r cwmnïau hyn yn gweithio, a diogelu prynwyr a busnesau rhag arferion annheg. Bydd yr Uned Marchnadoedd Digidol yn edrych yn agos at ymarferion y cwmnïau digidol mwyaf grymus, gan weithredu yn erbyn arferion niweidiol yn ogystal ag agor marchnadoedd yn rhagweithiol er mwyn hyrwyddo mwy o gyfleoedd ar gyfer cystadleuwyr newydd ac arloesol.
- 2.39. Mae'r CMA yn gweithio'n agos â llywodraeth y DU, yn dilyn yr ymgynghoriad ar gynigion ar gyfer y cynllun o blaid cystadleuaeth. Bydd angen deddfwriaeth i roi grymoedd i'r Uned Marchnadoedd Digidol ac ar gyfer y drefn reoleiddio

newydd. Mae llywodraeth y DU wedi ymrwmo i ddeddfu pan fydd yr amser seneddol yn caniatáu. Yn y cyfamser, sefydlwyd yr Uned Marchnadoedd Digidol o fewn y CMA, yn anstatudol i ganolbwyntio ar ddod yn weithredol a pharatoi ar gyfer y drefn newydd.

- 2.40. Byddwn yn parhau i ddefnyddio ein hadnoddau cyfredol i fynd i'r afael â phroblemau mewn marchnadoedd digidol. Mae hyn yn cynnwys ein gwaith yn ymchwilio i gwmnïau sydd wedi'u huno sydd â'r potensial i arwain at ostyngiad sylweddol yng nghystadlaethau marchnadoedd digidol, megis adolygu achosion o uno cwmnïau rhwng Facebook/Giphy ac Adevinta/eBay.
- 2.41. Byddwn yn parhau i ddatblygu ein portffolio o achosion gorfodi cystadleuaeth yn ymchwilio i farchnadoedd digidol, gan gynnwys ein hymchwiliad i Apple yn dilyn cwynion bod ei amodau a thelerau ar gyfer datblygwyr apiau yn annheg ac yn wrth-gystadleuol. Rydym hefyd yn ymchwilio a yw Facebook (Meta erbyn hyn) yn cam-drin sefyllfa ddominyddol yn y marchnadoedd cyfryngau cymdeithasol neu hysbysebu digidol drwy gasglu a defnyddio data hysbysebu. Rydym wedi datblygu ein hymchwiliad i gynigion Google i ddisodli swyddogaeth cwcis trydydd parti gydag ystod o offer 'blwch tywod preifatrwydd'. Gweithiom gyda Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth a swyddogion cyfatebol rhyngwladol y CMA i sicrhau canlyniad yn yr achos hwn a fydd, os caiff ei dderbyn, yn hyrwyddo cystadleuaeth mewn marchnadoedd digidol, gan helpu i ddiogelu gallu cyhoeddwr ar-lein i godi arian trwy hysbysebu a diogelu preifatrwydd defnyddwyr.
- 2.42. Ym mis Ionawr, bu i ni [lansio astudiaeth i'r farchnad i mewn i ffyrddio cerddoriaeth](#) er mwyn datblygu barn ynghylch a yw cystadleuaeth yn y sector hwn yn gweithio'n dda neu a oes angen gweithredu ymhellach. Rydym hefyd yn cynnal astudiaeth i'r farchnad i ecosystemau symudol Apple a Google. Canfu yn ein hadroddiad dros dro bod Apple a Google wedi gallu trosoleddu eu grym yn y farchnad i greu ecosystemau hunangynhaliol i raddau helaeth, ac o ganlyniad, mae'n anodd iawn i unrhyw gwmni arall ddod i mewn i system newydd a chystadlu'n ystyrllon â hi. Mae ein hadroddiad dros dro yn nodi amrywiaeth o gamau gweithredu y gellid eu cymryd er mwyn mynd i'r afael â'r sefyllfa.
- 2.43. Byddwn hefyd yn parhau gyda'n ffocws ar orfodi prynwyr mewn marchnadoedd digidol, datblygu ein gwaith ym meysydd megis adolygiadau ffug, cefnogaeth ar gyfryngau cymdeithasol, gamblo ar-lein, a llwyfannau tocynnau eilaidd. Byddwn yn parhau i fonitro'r cwmnïau hynny sydd wedi darparu ymrwymadau i newid eu hymddygiad ac ni fyddwn yn oedi i weithredu pan ydym yn adnabod achosion o dor cyfraith.

- 2.44. Mae'r uned Data, Technoleg a Dadansoddeg yn darparu'r sgiliau technegol pwysig sydd eu hangen ar gyfer ein gwaith mewn marchnadoedd digidol. Mae'r uned wedi datblygu sawl adnodd unigryw i echdynnu data a monitro marchnadoedd, ac mae'r gwaith hwn yn parhau i fynd rhagddo. Mae ei pheirianwyr a'i gwyddonwyr data eisoes yn casglu a dadansoddi cyfuniadau o ddata mawr, cymhleth a chyfoethog ar gyfer achosion (e.e. hysbysebion chwilota neu ddigidol). Mae ei Hwb Ymddygiadol yn defnyddio dealltwriaeth o brynwyr a'u rhyngweithiadau â rhyngwynebau cwmnïau digidol. Mae'n cyfrannu at greu datrysiadau technolegol, megis y gallu i rhyngweithredu neu dechnegau ar gyfer rhannu data yn ddienw, a chreu technegau newydd, megis dadansoddi a deall algorithmau cwmnïau. Ar y cyfan, mae arbenigedd technolegol yr uned Data, Technoleg a Dadansoddeg yn ein caniatáu ni i herio cwmnïau yn fwy cadarn ar seiliau technegol. Mae hefyd yn ein helpu ni i ddeall y grymoedd a datblygu'r data a'r sgiliau dadansoddi sydd eu hangen ar gyfer y CMA a'r Uned Marchnadoedd Digidol.
- 2.45. Byddwn yn parhau i weithio gyda'n cyfatebwyr yn yr Awdurdod Ymddygiad Ariannol, Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth ac Ofcom drwy'r Fforwm Cydweithredu ar Reoleiddio Digidol (DRCF). Mae'r cydweithrediad hwn yn rhoi rhagor o eglurdeb i bobl a busnesau ynghylch rheoli digidol, yn ein galluogi ni i ddatblygu safbwynt cynhwysfawr o dueddiadau a datblygiadau technolegol y diwydiant gyda goblygiadau rheoleiddio, a magu sgiliau a gallu yn fwy effeithlon.
- 2.46. O ystyried natur fyd-eang y materion sy'n ymwneud â marchnadoedd digidol, byddwn yn parhau â'n hymdrechion tuag at gydweithredu a chydlynu rhyngwladol, gyda golwg ar fabwysiadu cydlyniad a chysondeb yn y dulliau gweithredu, er mwyn atal tirlun rheoleiddio tameidiog. Ym mis Tachwedd, cynhaliom Uwchgynhadledd Gorfodaeth i awdurdodau cystadleuaeth o'r aelodau G7 eraill, a gwledydd gwadd, lle trafodom ein blaenoriaethau polisi mewn marchnadoedd digidol, gan ddod i gasgliad gyda datganiad ar y cyd yn cydnabod yr heriau cyffredin rydym yn eu hwynebu, y berthynas agos rhwng ein hasiantaethau, a sut mae hyn yn elfen hanfodol o raglenni gorfodaeth pob un ohonom, yn ogystal â phwysleisio ein bwriad i gryfhau'r cydweithrediad a'r cydlyniant rhyngom.

Cefnogi'r trawsnewid i dwf carbon isel, gan gynnwys drwy ddatblygu marchnadoedd cystadleuol iach mewn cynhyrchion a gwasanaethau cynaliadwy

- 2.47. Cefnogi ymdrech ehangach i wneud ein heconomi yn lanach ac yn fwy gwyrdd yw un o brif flaenoriaethau'r CMA. Mae pryderon ynghylch newid hinsawdd yn newid dymeg marchnadoedd ac ymddygiadau prynwyr ledled y DU. Mae'r DU yn ymroddedig i darged sy'n rhwymol gyfreithiol o gyflawni allyriadau sero net erbyn 2050;¹¹ ac mae twf cynaliadwyedd yn hanfodol i gyflawni'r nod hwn. Mae'n bwysicach nag erioed bod cyrff cyhoeddus, busnesau, sefydliadau anlywodraethol a phrynwyr yn ystyried eu cyfraniad i gyflawniad Sero Net y DU a nodau cynaliadwyedd amgylcheddol. Hoffem sicrhau bod y trefniadau cystadlaethau a gorfodi prynwyr yn gallu chwarae eu rhan hefyd pryd bynnag mae hynny'n bosibl. Rydym yn parhau i ehangu ein gallu i sicrhau ein bod yn gweithredu mewn modd sy'n cefnogi'r trawsnewidiad i economi carbon isel pan ydym yn cyflawni ein swyddogaethau. Ar yr un pryd, byddwn yn parhau i gymryd camau tuag at leihau ôl-troed carbon y CMA fel sefydliad.
- 2.48. Yn gynnar yn 2022, llwyddom i gyflwyno ein cyngor i'r Ysgrifennydd Gwladol Busnes, Ynni a Strategaeth Ddiwydiannol (BEIS) ar sut mae'r adnoddau sydd ar gael dan gyfraith cystadlaethau a phrynwyr yn gallu cefnogi Sero Net a nodau cynaliadwyedd, gan gynnwys paratoi ar gyfer newid hinsawdd.¹²
- 2.49. Byddwn yn sicrhau bod busnesau sy'n gysylltiedig â mentrau cynaliadwyedd yn gwybod sut i gydymffurfio â chyfraith cystadleuaeth ac nad ydynt yn peidio ag ymgysylltu â'r mentrau hynny oherwydd pryderon di-sail o dorri cyfraith cystadleuaeth. Rydym wedi creu [taflen wybodaeth](#) i helpu busnesau a chymdeithasau masnach ddeall yn well sut mae cyfraith cystadleuaeth yn berthnasol i gytundebau cynaliadwyedd a lle all problemau godi.
- 2.50. Byddwn yn annog marchnadoedd iach mewn cynnyrch a gwasanaethau cynaliadwy, lle gall busnesau fod yn arloesol wrth gynhyrchu cynnyrch a gwasanaethau cynaliadwy a gall prynwyr ymddiried yn y wybodaeth a roddir iddynt a gwneud dewisiadau doeth. Gan weithio ochr yn ochr ag awdurdodau byd-eang eraill, canfuom y gallai 40% o'r honiadau gwyrdd a wneir ar-lein fod yn gamarweiniol.¹³ Cyhoeddasom "[Green Claims Code](#)", i helpu busnesau i gydymffurfio â'r gyfraith ac atal pobl rhag cael eu camarwain gan honiadau amgylcheddol, a allai niweidio ar ffydd prynwyr. Rhoddodd y CMW rybudd i

---

¹¹ [UK becomes first major economy to pass net zero emissions law - GOV.UK \(www.gov.uk\)](#). Mae'r Alban wedi gosod targed i gyflawni allyriadau sero net o nwyon tŷ gwydr erbyn 2045, [Newid hinsawdd - gov.scot \(www.gov.scot\)](#)

¹² [CMA consults on environmental sustainability advice - GOV.UK \(www.gov.uk\)](#)

¹³ [Global sweep finds 40% of firms' green claims could be misleading](#)

fusnesau y byddwn yn cynnal adolygiad o honiadau gwyrdd camarweiniol yn gynnar yn 2022, gan gychwyn gyda'r sector ffasiwn, a bod yn barod i weithredu yn erbyn cwmnïau sy'n troseddu, os na fydd eu honiadau amgylcheddol yn cydymffurfio â'r gyfraith.

- 2.51. Byddwn yn parhau i flaenoriaethu achosion lle allai ymarferion rwystro'r trosglwyddiad i economi carbon isel, gan adeiladu ar waith megis [yr astudiaeth i farchnad y cerbydau trydan](#). Pwysleisiodd yr adroddiad ein pryderon y gall mannau gwefru fod yn 'loteri cod post' ledled y DU, gydag amrywiaeth sylweddol rhwng cenhedloedd a rhanbarthau'r DU, gyda rhai ardaloedd mewn risg o gael eu gadael ar ôl. Er enghraifft, mewn cymhariaeth â chyfartaledd y DU (a Lloegr) o 39 o fannau gwefru cyhoeddus fesul 100,000 o'r boblogaeth, mae gan Gymru 31, mae gan yr Alban 49 ac mae gan Ogledd Iwerddon 18. Ceir amrywiaeth hefyd rhwng y rhanbarthau: Mae gan Swydd Efrog a'r Humber lai na thraean o'r nifer o fannau gwefru cyhoeddus fesul pen mewn cymhariaeth â Llundain, ac mae amrywiaethau i'w cael ar draws Awdurdodau Lleol yn y pedair cenedl hefyd.¹⁴ Yn yr astudiaeth i'r farchnad, cyflwynwyd pecyn o armgymhellion i lywodraethau'r DU gyda'r nod o fodloni graddfa'r her gyfan, datgloi cystadleuaeth ar draffyrdd, targedu bylchau cefn gwlad, hybu buddsoddiad mewn mannau gwefru ar y strydoedd a datblygu sector gwefru y gall pobl ymddiried ynddo, ac sydd mor hawdd â llenwi car gyda phetrol/diesel, nawr ac yn y dyfodol.
- 2.52. Yn dilyn yr astudiaeth i'r farchnad, byddwn yn ymchwilio i drefniadau hirdymor arbennig rhwng darparwr man gwefru a gweithredwyr gwasanaethau traffyrdd. Mae'r CMA yn bryderus bod y trefniadau hyn yn ei gwneud hi'n anodd i weithredwyr eraill ddarparu mannau gwefru i gystadlu yng ngwasanaethau traffyrdd. Rydym yn awr yn ymgynghori ar ymrwymadau i wella cystadleuaeth.¹⁵ Drwy fod ynghlwm â hyn yn gynnar, wrth i'r marchnadoedd dan sylw barhau i ddatblygu, gall y CMA weithio i sicrhau bod prynwyr yn cael eu trin yn deg, nawr ac yn y dyfodol. Bydd ein gwaith o ran gwella marchnadoedd fel hyn yn gwella hyder prynwyr ac yn annog pobl i fanteisio ar opsiynau cynaliadwy.
- 2.53. Rydym yn cydnabod pwysigrwydd cydweithio gyda rhanddeiliaid yn y DU ac yn rhyngwladol ar newid hinsawdd, yn ogystal â materion eraill. Yn dilyn ein peilot ymgysylltiad rhanbarthol llwyddiannus gyda chymunedau busnes yng ngogledd-orllewin Lloegr, rydym yn awyddus i ehangu'r gwaith hwn (gweler

---

¹⁴ Cafodd y ffigurau hyn eu diweddarau fis Hydref 2021 a gallwch eu gweld drwy ddilyn y ddolen hon [Official statistics overview: Electric vehicle charging device statistics: October 2021 - GOV.UK \(www.gov.uk\)](#)

¹⁵ [Further action needed on EV charging to meet Net Zero - GOV.UK \(www.gov.uk\)](#)

paragraff 3.7). Yn ogystal, mae rhaglen allgymorth y CMA i'r trydydd sector wedi ymgysylltu'n llwyddiannus â sefydliadau'r trydydd sector gan gasglu dealltwriaeth ynghylch meysydd eraill megis ein gwaith ar honiadau gwyrdd camarweiniol (gweler paragraff 2.50) a gwefru cerbydau trydan (gweler paragraffau 2.51 a 2.52). Byddwn yn datblygu'r perthnasoedd hyn i barhau i hwyluso deialog ynghylch y berthynas rhwng polisi cystadlaethau a chynaliadwyedd.

Cyflawni ein cyfrifoldebau newydd a chryfhau ein safle fel awdurdod byd-eang diogelu cystadleuaeth a phrynwyr

- 2.54. Mae ein gwaith paratoi trylwyr wedi sicrhau bod gennym y bobl, y sgiliau a'r seilwaith yn eu lle i ymdrin â'n rôl estynedig y tu allan i'r UE. O ganlyniad, rydym wedi datblygu achosion a fyddai yn y gorffennol wedi'u cadw i'r Comisiwn Ewropeaidd; rydym wedi lansio Swyddfa'r Farchnad Fewnol; wedi dechrau gweithredu'r Uned Marchnadoedd Digidol dros dro (gweler paragraff 2.38 uchod); ac wedi ail-ddechrau ein gwaith ar gynllun rheoli cymorthdaliadau'r DU yn y dyfodol drwy baratoi i greu'r Uned Cyngor ar Gymorthdaliadau.
- 2.55. Cafodd Swyddfa'r Farchnad Fewnol ei lansio 21 Medi 2021. Ei thasg yw cefnogi marchnad fewnol y DU i weithredu'n effeithiol gan ddefnyddio ei harbenigedd economaidd a thechnegol, yn dilyn ymadawiad y DU o'r UE. Bydd yn darparu adroddiadau i lywodraethau Cymru, yr Alban, Gweithrediaeth Gogledd Iwerddon a llywodraeth y DU. Bydd Swyddfa'r Farchnad Fewnol yn taflu goleuni ar ba mor effeithiol all cwmnïau werthu eu cynhyrchion a'u gwasanaethau i bobl ar draws y pedair cenedl, ar ôl Brexit. Bydd Swyddfa'r Farchnad Fewnol yn gwrandao ar bryderon ac yn adrodd ar unrhyw rwystrau mae busnesau yn eu hwynebu i bob llywodraeth. Er mwyn hwyluso hyn, rydym wedi llunio ffurflen ar y we [Report an Internal Market Webform](#) a gall busnesau a rhanddeiliaid eraill ddefnyddio honno i rannu eu profiadau ar sut mae marchnad fewnol y DU yn gweithio, ac rydym wedi cwblhau rhaglen allgymorth i fusnesau a rhanddeiliaid eraill i ddeall sut mae marchnad fewnol y DU yn perfformio. Rydym wedi ymrwymo hefyd i gyhoeddi ein hadroddiad 'Trosolwg o Adroddiad ar Farchnad Fewnol y DU' a fydd yn egluro beth ydym wedi ei ganfod hyd yma o ymchwil ac o weithgareddau casglu gwybodaeth.
- 2.56. Os caiff y Bil Rheoli Cymorthdaliadau, a gafodd ei gyflwyno i'r Senedd fis Mehefin 2021, ei ddeddfu, bydd yn sefydlu'r Uned Cyngor ar Gymorthdaliadau yn y CMA. Bydd gan yr Uned Cyngor ar Gymorthdaliadau rôl yn monitro ac adrodd ar swyddogaeth gyffredinol y cynllun rheoli cymorthdaliadau newydd, yn ogystal â darparu cyngor heb fod yn rhwymol i awdurdodau cyhoeddus ar nifer fach o gymorthdaliadau a chynlluniau unigol sydd fwyaf tebygol o gael

effeithiau niweidiol. Bydd atgyfeirio at yr Uned Cyngor ar Gymorthdaliadau yn wirfoddol ar gyfer “Cymorthdaliadau Budd” ac yn hanfodol ar gyfer “Cymorthdaliadau Budd Penodol” (a fydd yn cael eu diffinio mewn rheoliadau i’w gwneud i’r Adran Fusnes, Ynni a Strategaeth Ddiwydiannol cyn dechrau’r cynllun newydd). Bydd yn caniatáu awdurdodau cyhoeddus i gael safbwynt gwrthrychol ynghylch eu hasesiadau cyn caniatáu cymhorthdal, gan sicrhau y gallant weithredu’n gyflym, heb unrhyw oedi diangen. Rydym yn dilyn cynnydd y Bil Rheoli Cymorthdaliadau drwy’r Senedd ac yn gweithio’n agos â’r Adran Fusnes, Ynni a Strategaeth Ddiwydiannol i baratoi at sefydlu’r Uned Cyngor ar Gymorthdaliadau (sy’n debygol o lansio hydref 2022, yn amodol ar amseru’r Cydsyniad Brenhinol).

- 2.57. Rydym hefyd wedi cyflwyno argymhelliad i lywodraeth y DU ar ddeddfwriaeth newydd y DU i eithrio cytundebau ‘fertigol’ o blaid cystadleuaeth rhwng cwmnïau (gan ddisodli rheoliadau’r UE sy’n dal i fod ar waith yng nghyfraith y DU ar hyn o bryd), a fydd yn rhoi sicrwydd i fusnesau ynghylch cydnawsedd eu trefniadau dosbarthu â chyfraith cystadlaethau a diogelu prynwyr rhag cytundebau niweidiol. Byddwn yn adolygu rheoliadau eraill yr UE sy’n cael eu cadw yng nghyfraith y DU maes o law, er mwyn cyflwyno rhagor o argymhellion i lywodraeth y DU, gan gynnwys mewn perthynas â rheoliadau sydd ynghlwm â threfniadau ymchwil a datblygu, dosbarthiad cerbydau modur, a morgludo cynwysyddion.
- 2.58. Byddwn yn parhau i gyhoeddi unrhyw ganllawiau perthnasol wrth i’n swyddogaethau a’n grymoedd ddatblygu. Rydym hefyd yn parhau i fod yn agored ac yn barod i siarad â busnesau, prynwyr a grwpiau prynwyr ac unrhyw barti arall sydd â diddordeb ac sydd o bosibl yn awyddus cyflwyno ymholiadau neu bryderon mwy penodol ynghylch swyddogaethau newydd y CMA neu’r ffordd yr ydym yn mynd ati i gyflawni ein swyddogaethau cyfredol.
- 2.59. Mewn perthynas ag achosion o uno cwmnïau a gwrthymddiried, byddwn yn parhau i olrhain yr achosion mwy a mwy cymhleth hynny sydd â dimensiwn byd-eang. Rydym eisoes wedi ymchwilio achosion a fyddai yn y gorffennol wedi’u cadw i’r Comisiwn Ewropeaidd. Mae hyn yn cynnwys ein hymchwiliadau diweddar a gwblhawyd i [gynigion Google i gael gwared ar gwcis trydydd parti a swyddogaethau eraill o’i borwr Chrome](#) (gweler paragraff 2.41), a’r caffaeliad disgwylidig o Kustomer gan [Facebook \(Meta nawr\)](#). Rydym hefyd wedi dechrau ymchwiliad i’r uno rhwng Cargotec Corporation a Konecranes Plc ar y cyd ag awdurdodau eraill, gan gynnwys y Comisiwn Ewropeaidd, yr Adran Cyfiawnder a Chomisiwn Cystadlaethau a Phrynwyr Awstralia, a gafodd ei ollwng yn gynnar ym mis Chwefror.

- 2.60. Wrth i'r CMA ymgymryd â'i rôl estynedig, mae hyd yn oed yn bwysicach i ni fagu perthnasoedd cryfion ledled y byd, a gweithio gyda phartneriaid yn agosach at y cartref ac ymhellach draw er mwyn diogelu prynwyr yn y DU a thu hwnt. Gyda marchnadoedd yn dod yn fwyfwy byd-eang a thwf marchnadoedd digidol a nodwyd uchod, mae awdurdodaethau gwahanol yn wynebu nifer o'r un heriau. Mae'n hollbwysig bod gennym gydwethrediad rhwng asiantaethau i fynd i'r afael â gweithgarwch gwrth-gystadleuol a materion diogelu prynwyr ar draws ffiniau mewn byd sy'n fwyfwy byd-eang.
- 2.61. Byddwn yn parhau â'n hymgylltiad a'n cydwethrediad agos ag ystod o bartneriaid rhyngwladol ar amrywiaeth eang o faterion. Mae hyn yn cynnwys ein cyd-gyfranogwyr yn y Multilateral Mutual Assistance Cooperation Framework, yn ogystal â'r Comisiwn Ewropeaidd ac asiantaethau cystadlaethau a phrynwyr eraill yn yr UE ac yn fyd-eang. Gall y math hwn o gydwethredu gryfhau ein heffaith yn ein barn ni. Er enghraifft, ym mis Ebrill gwnaethom ymuno â'n cyfatebwyr yn Awstralia a'r Almaen i sefydlu'r angen am rymuso mwy cadarn mewn perthynas ag uno cwmnïau i hybu twf economaidd ar ôl y pandemig.¹⁶ Byddwn yn ceisio adeiladu ar y perthnasoedd rhyngwladol hyn a pharhau i fod yn gyfranogwyr gweithredol ac ymroddedig mewn fforymau pwysig, fel y Sefydliad ar gyfer Cydwethrediad a Datblygiad Economaidd, y Rhwydwaith Cystadleuaeth Rhyngwladol, y Rhwydwaith Rhyngwladol ar gyfer Diogelu a Gorfodi Prynwyr a Chynhadledd y Cenhedloedd Unedig ar Fasnach a Datblygiad.
- 2.62. Mae hefyd yn bwysig ein bod yn gweithio'n agos â'n partneriaid yn agosach at y cartref. Ochr yn ochr â Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth, gwnaethom bwysleisio yn ddiweddar y gorgyffyrddiad rhwng hyrwyddo a diogelu cystadleuaeth mewn marchnadoedd digidol a diogelu data pobl. Dyma'r datganiad cyntaf o'i fath yn fyd-eang, a bydd yn parhau i osod esiampï gadarnhaol i'n cyfatebwyr rhyngwladol, gan ddangos ein safle fel awdurdod cystadlaethau blaenllaw.
- 2.63. Mae gan y gwaith annibynnol a chryf o orfodi cyfraith diogelu cystadlaethau a phrynwyr ran bwysig i'w chwarae fel rhan o gytundebau masnach rhyngwladol y gall y DU gymryd rhan ynddynt, gan sicrhau bod busnesau o'r ddwy ochr yn gallu cystadlu'n deg ac er budd prynwyr. Byddwn yn parhau i weithio'n agos â llywodraeth y DU wrth iddi sefydlu perthnasoedd masnach cryf newydd gyda phartneriaid allweddol.

---

¹⁶ [UK, Australia and Germany issue statement on merger control](#)

3. CMA yn y 2020au

- 3.1. Ar ddechrau 2020, sefydlodd y CMA ein huchelgais i ddod â'r CMA yn agosach at brynwyr a'u hanghenion. Gwnaed cynnydd helaeth yn barod wrth i ni ganfod ffyrdd newydd o gael gwell dealltwriaeth o brynwyr a'u hanghenion; i wneud mwy i egluro gwaith y CMA; ac i fod yn eiriolwyr cryfach o fuddion y prynwyr.
- 3.2. Rydym wedi bod yn ymgysylltu ag ystod ehangach a mwy amrywiol o randdeiliaid nag erioed o'r blaen, gan gynnwys ymgysylltu'n fwy â phrynwyr, busnesau bach, awdurdodau lleol ac elusennau ar draws cenhedloedd a rhanbarthau'r DU. Byddwn yn parhau â'r allgymorth hwn ac yn ystyried mewnosod y gweithgareddau yn rhan graidd o sut ydym yn mynd ati i wneud ein gwaith bob dydd ar draws y sefydliad.
- 3.3. Yn ogystal â'n swyddfeydd yn Llundain, Caeredin, Caerdydd a Belfast, rydym yn agor swyddfa ym Manceinion, a fydd yn gartref i'r Uned Marchnadoedd Digidol newydd, ac yn sefydlu Uned Ficroeconomeg ar gampws Darlington Trysorydd EM. Drwy ehangu ein presenoldeb y tu hwnt i Lundain, rydym yn gobeithio dod yn agosach at brynwyr ar draws cenhedloedd a rhanbarthau'r DU.
- 3.4. Gyda mwy o ymgysylltu â rhanddeiliaid ledled y DU, gan gynnwys yn y Cenhedloedd Datganoledig, byddwn yn parhau i wella ymwybyddiaeth o gyfraith cystadleuaeth a phrynwyr, a chydymffurfiaeth â hi; er mwyn datblygu dealltwriaeth o rôl y CMA; a chael cipolwg ar sut all ein gwaith wasanaethu'r gymdeithas yn well. Rydym wedi cynnal nifer o rith-gyfarfodydd a digwyddiadau hefyd, i fwydo i mewn i'n Cynllun Blynyddol.

Deall marchnadoedd a phrynwyr yn well

- 3.5. Byddwn yn parhau i ddatblygu ein dealltwriaeth o anghenion newidiol prynwyr a'u profiadau nhw o farchnadoedd, lle bynnag maent yn y DU. Bydd hyn yn cynnwys monitro cyflwr y cystadlaethau a sut mae marchnadoedd yn newid o ganlyniad i effaith barhaus COVID-19, yn ogystal â swyddogaeth Marchnad Fewnol y DU. Bydd yr Hwb Ymddygiadol (gweler paragraff 2.23) a'r tîm Dealltwriaeth Data a Thechnoleg yn ein huned DaTA (gweler paragraff 2.44) yn parhau i ddatblygu mewnwediadau dyfnach, gan gynnwys sut all pensaerniaeth ddewisol ar-lein (OCA) effeithio ar brynwyr.

- 3.6. Byddwn yn parhau â'n hymgysylltiad parhaus â sefydliadau'r trydydd sector i ennill dealltwriaeth well a safbwyntiau ynghylch meysydd yn ein gwaith, gan gynnwys yr effeithiau ar brynwyr bregus, er mwyn i ni allu ystyried sut all dealltwriaeth barhau i fod yn sail i'n gwaith. Bydd yr allgymorth hwn yn cynnwys cynlluniau ar gyfer rhaglen dreigl o ymweliadau i Cyngor ar Bopeth, wrth i ni fewnosod y gweithgareddau yn rhan graidd o sut ydym yn mynd ati i wneud ein gwaith bob dydd ar draws y sefydliad.
- 3.7. Yn dilyn ein peilot ymgysylltu rhanbarthol llwyddiannus gyda busnesau ac eraill yng ngogledd-orllewin Lloegr, rydym ar hyn o bryd yn gwerthuso'r peilot gyda ffocws penodol ar farchnadoedd digidol a busnesau bach a chanolig ac rydym yn awyddus i ehangu'r gwaith hwn.

Pam mae cystadleuaeth yn bwysig, a beth yw gwaith a blaenoriaethau'r CMA?

- 3.8. Byddwn yn parhau â'n gwaith i wella ymwybyddiaeth ledled y DU o sut mae marchnadoedd cystadleuol, sy'n gweithio'n dda yn gwasanaethu prynwyr, busnesau a'r economi ehangach.
- 3.9. O ymgysylltu Bwrdd parhaus ar draws y cenhedloedd a gwaith allgymorth swyddogol gyda'r llywodraeth a rhanddeiliaid, byddwn yn parhau i egluro sut mae gwaith y CMA yn cefnogi'r amcan hwn, a'r rhesymeg wrth wraidd ein blaenoriaethau, cynlluniau, a detholiad o brosiectau, er enghraifft gwell defnydd o fideos a phostiadau ar gyfryngau cymdeithasol sy'n helpu i egluro ein gwaith mewn modd sy'n hawdd ei ddeall, a dangos y manylion wrth wraidd y cyhoeddiadau. Byddwn yn parhau â'n gwaith i sicrhau bod y wybodaeth yr ydym yn ei chynhyrchu yn hygyrch i bawb, gan gydymffurfio â phob deddfwriaeth hygyrchedd berthnasol. A byddwn yn parhau i weithio â'r gymuned fusnes i egluro pwysigrwydd cyfraith cystadleuaeth a phrynwyr, a sut i gydymffurfio â hi.
- 3.10. Cafodd ymgyrch gyntaf y CMA ar brynwyr, The Online Rip-Off Tip-Off, ei lansio'n llwyddiannus ar 9 Chwefror. Nod yr ymgyrch, a arweiniwyd gan y cyflwynydd teledu a'r eiriolwr prynwyr Angelica Bell, yw delio ag arferion camarweiniol ar-lein, fel twyll tanysgrifio a chostau cudd, drwy godi ymwybyddiaeth a rhoi'r adnoddau angenrheidiol i brynwyr i osgoi'r tactegau hyn mewn gwerthiant. Gyda bron i draean o bob pryniant manwerthu nawr yn digwydd ar-lein, wedi i'r pandemig sbarduno cynnydd mawr mewn siopa dros y we, mae'r Awdurdod Cystadleuaeth a Marchnadoedd (CMA) wedi dod yn fwyfwy pryderus ynghylch effaith y tactegau hyn ar brynwyr.

Eirioli buddion prynwyr

- 3.11. Rydym yn eirioli er mwyn hyrwyddo cystadleuaeth er budd prynwyr ar faterion rheoleiddio, polisi a deddfwriaethol, drwy ein hargymhellion a'n cyngor i'r llywodraeth ac awdurdodau cyhoeddus.
- 3.12. Byddwn yn parhau i ddarparu cyngor cadarn ac annibynnol i lywodraethau ledled y DU. Byddwn yn eu cefnogi a'u herio i ddylunio polisiâu, rheoliadau a deddfwriaethau sy'n helpu i sicrhau bod buddion prynwyr yn cael eu diogelu, a bod cystadlaethau yn cael eu cynnal, o ystyried ei rôl hanfodol yn mabwysiadu adferiad a thwf cynaliadwy.

4. Adnoddau

- 4.1. Yn Adolygiad o Wariant 2021 (SR21), neilltuwyd cyllideb y CMA ar gyfer 2022/23 fel cyllideb Terfyn Gwariant Adrannol Adnoddau (ac eithrio dibrisiant) o £112.5 miliwn a chyllideb Cyfalaf o £9.5 miliwn.
- 4.2. Mae'r taliad hwn yn parhau i gynnwys cyllid i gefnogi swyddogaethau craidd y CMA yn ogystal ag ariannu'r Uned Cyngor ar Gymorthdaliadau a Swyddfa'r Farchnad Fewnol newydd. Mae'r cyllid ar gyfer 2022/23 yn sicrhau bod y CMA yn gallu parhau â'i waith hanfodol yn hyrwyddo cystadleuaeth er budd prynwyr, ar draws cenhedloedd a rhanbarthau'r DU, cadw prisiau yn isel i brynwyr a hybu arloesedd a chynhyrchedd, a fydd yn hanfodol i gefnogi adferiad yr economi ar ôl y pandemig coronafeirws.
- 4.3. Mae'r CMA hefyd wedi cael cymorth ariannol parhaus ar gyfer Uned Marchnadoedd Digidol bwrpasol a £1.1 miliwn yn ychwanegol yn 2022/23 i gefnogi ymhellach ei ehangiad parhaus cyn cyflwyno'r Bil Cystadleuaeth Ddigidol. Mae cyllid RDEL ychwanegol o £1.0 miliwn, i ariannu twf y CMA ar draws cenhedloedd a rhanbarthau'r DU, a £2.4 miliwn ar gyfer pwysau newydd (e.e. yn ymwneud â chwyddiant a chynnydd i Gyfraniadau'r Yswiriant Gwladol) wedi'i ddarparu i'r CMA yn 2022/23.
- 4.4. Fel Swyddog Cyfrifyddu, mae Prif Weithredwr y CMA yn bersonol atebol am ddiogelu'r arian cyhoeddus mae'n gyfrifol amdano, am sicrhau priodoldeb a chysondeb wrth ymdrin ag arian cyhoeddus a gwaith a rheolaeth bob dydd y CMA. Cefnogir y Swyddog Cyfrifyddu gan Swyddog Cyfrifyddu arall, a Phrif Swyddog Gweithredu, sy'n rhyddhau'r dyletswyddau hyn.

E02724389
978-1-5286-3243-0